

Velja po pošti:

za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec .. " 250
za Nemčijo celoletno .. 34—
za ostalo inozemstvo .. 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej .. K 28—
za en mesec .. " 230
V spravi prejemni poseljeni .. 2—

Sobotne:

za celo leto ..
za Nemčijo celoletno ..
za ostalo inozemstvo ..

SLOVENEC

Inserati:

Enostolpa petitrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali njo prostor)

za enkrat .. po 30 v za dva in večkrat .. " 25, pri večji narocili primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Egzemplar petitrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 3. uri pop.

Redna letna priloga voznih red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vraca; nepraktična piščana se ne sprejemajo. — Uredniški telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravljalstvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštno hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-her. št. 7563. — Upravnika telefona št. 188.

Vabilo
na

sestanek zaupnikov S. L. S.

dne 27. decembra t. l. ob 2. uri popoldne
v dvorani hotela Union v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Nagovor začasnega načelnika.
2. Državni zbor.
3. Deklaracija.
4. Stališče stranke.
5. Volitev načelnstva in vodstva.
6. Slučajnosti.

Pri vstopu se je izkazati s povabilom.

Z vodstvo S. L. S.:
A. Kalan l. r.

Naše samoodločevanje.

Klic po svobodni jugoslovanski državi je prešel že v zadnjo gorsko kočo. Trpeči in ponižani, stoljetia in stoljetja teptani dvigajo zopet svoje glave v velikem pričakovanju svobodne bodočnosti. Občina se za občino oglaša za svobodno ujedinjenje jugoslovanskega ozemlja. In sleherno srce sluti: sedaj prihaja oni veliki trenutek, ko se bo morda za vso daljno dolgo bodočnost odločila usoda našega naroda. Vsi vemo, na razpotu smo, veliki dogodki so pred nami in še pred mirovnim kongresom nam mora zgodbina začrtati ogrodje naše svobode. Mir se bliža z velikimi koraki, v Petrogradu se sestanejo te dni zastopniki centralnih velesil z zastopniki Rusije, da se pogovore o gospodarskih odnosajih Rusije in centralnih držav, da sklepijo o posebnem miru z Rusijo. In čravno nimamo preveč zaupanja v ta boljševiški mir, vendar vemo, plaz se je sprožil, v neprodirno temo je posvetil majhen žarek, ti dogodki so uvertura novim dnem bodočnosti.

Naši poslanci združeni v Jugoslovanskem klubu razumevajo v polnem obsegu veliko dobo. Če premotrimo razprave v delegacijah in v zbornici, vidimo na prvi pogled, kako odločna, dosledna in velikopotezna je politika naše delegacije, zbrane pod okriljem Jugoslovanskega kluba. Vse gre natanko po določenem načrtu. Veliki genij dr. Krekov daje pravec smeri naše politike. In ti naši voditelji vedo čisto jasno in gotovo: Našo svobodo hočemo, bo-

mo in jo moramo doseči. Niti sence negotovosti, nejasnosti in dvoma ni v njegovih sрcih glede našega narodnega ideala. Naši narodni nasprotniki se zavedajo važnosti našega vprašanja in kolikor bliže smo cilju naše svobode, tem besnejše nas napadajo, kakor pričajo govorji Wolfov zadnjih dñi v zbornici in v delegacijah.

Naše samoodločevanje! Pred vsem z lastro notranjo silo bomo odvalili težki kamen smrti in suženjstva raz naš grob. Stati moramo kot en mož za našo delegacijo, spremliati vsak njihov korak z delom za našo svobodo v naših vrstah samih. Vsak nastop naših državnih poslanec za dosego našega narodnega ideala mora odzvati močan odmev v ljudstvu samem, da bodo vedeli naši narodni nasprotniki, da ne govore voditelji naroda le v svojem imenu in izražajo samo voljo celokupnega naroda. Zavest, da hočemo svobode, je splošna, vendar so nekatere občine še, ki so prepočasne in prezanirne, da bi že odpolale tozadevne izjave za jugoslovensko deklaracijo. Le ne preveč odlašati, stvar je nujna, mudi se. Sedaj je železo vroče!

Vedno z novimi uradniki tuje narodnosti prepleta vlada naše ozemlje. Postojanko za postojanko predaja v nemške roke. In to v sledišču naše domovine in v obmejnem ozemlju. In danes že Pliberk, kjer so nam imenovali na do sedaj slovensko mesto zagrizenega Nemca za notarja. S silo in sistematično nas hočemo potučiti. Ministrski predsednik dr. pl. Seidler pa govoriti o pravici vladne nasprotni nam.

Vladni organi nadaljujejo s prakso nemških dopisovanj na naše občine, na naše župne urade. Na sodišču se dan na dan šopiri nemščina. Železniški uradnik Ti že komaj da vozzi listek na slovensko vprašanje in to ne samo v obmejnem ozemlju, ampak tudi na Kranjskem. V uradih Te nagovarjajo nemško!

Naša notranja sila naroda mora že sama reagirati na take poizkuse potujevanja. Samoodločevanje naroda se že pričenja tam, da vrnejo naša županstva, naši župni uradi, naši zavodi in naša društva in nemško pisane odloke in odredbe uradov. Uradniki so za to tu, da občujejo z ljudstvom v njihovem jeziku. Z uradniki govorite povsod le v slovenskem jeziku in ne dajte se tozadevno od nikogar vplivati. Isto tako govorite slovenski pri železnicah in povsod. Tudi v vojaških picarnah pri naših polkilih so dolžni, da imajo za naše ljudi slovenske nameščence. Trgovci in obrtniki, s tujimi tvrdkami dopisujte le slovenski, da bodo poznali v širši javnosti našo narodno zavednost, da bodo pris-

ljeni uporabljati v občevanju z nami naše ljudi.

Samoodločba naroda se mora udejstvovati v velikem in malem. Energija naroda mora z vso silo stopiti na dan. Pred velikimi dogodki stojimo.

Glas narodov.

Naša slovenska zemlja je osvobojena zahrbtnih izdajalcev, Italijanov. Zopet so zasijali na obzorju lepši časi. Ono težko breme, ki ga je nosila naša uboga domovina nad dve leti, je vsaj delom odstranjeno. Ustavljeno je pustošenje slovenskih tal. Iz razvalin in iz prelite krvji naših junakov vstaja nova domovina. Vzrasla bodo nova domovja, ozelenela bodo solnčna Brda. Čas bo zacelil rane — pozabljen bo neštevilno gorje.

Veliko preizkušenj si prestala uboga solnčna Goriška, mnogo bede, pomanjkanja in zaničevanja ste pretrpeli begunci, oropani svojih ljubljenih domov. Končno Vam je zasvetila zvezda zopetne svobode. Vrnili se boste v svoja opustošena domova, in rodila se bo nova — Goriška ... še lepša, še svobodnejša kot nekdaj.

Rešeno je vprašanje vojnega ozemlja na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem; obetajo se nam zopet oni mirnejši časi, ki smo jih bili vajeni.

Torej interpelacija naših vrlih poslancev Jarcu, dr. Benkoviča in tovarishev ni bila zastonj. Vendar je armadno vodstvo uvidelo, da je neumestno obdržati še nadalje našo slovensko domovino v vojnem ozemlju.

Vsa hvala in čast našim neumornim poslancem, ki se tudi v teh težkih časih trudijo ustreči klicu naroda.

Toda še Vas čaka delo, še Vas kljče narod, domovina! Ne strašite se gal! Z vsemi jadri na krov, pustite vsa politična nasprostva, kadar se gre za skupnosti, za stvar celega naroda! Le tako Vam bo močno doseči uspeh.

Naši polki so ob izbruhi vojske z Italijo zapustili svojo očjo domovino. Priljubljeni domači c. in kr. pešpolk Cesarevč št. 17 in naš gorsko-strelski polk št. 2 so moralni s težkim srcem zapustiti Ljubljano in iti v — tujino. Nad dva leta jih ni več naših družinskih očetov in sinov.

Hrabrost in junaštvo teh dveh polkov sta s krvjo napisana v zgodovino svetovne vojske. Kdo je neštetokrat zadrževal sovražnika na severu, komu niso znani ljudi boji v Karpatih, kdo je branil Sočo in Gorico, kdo je pognal neštevilokrat izdejal-

ca Laba nazaj, kdo je varoval in branil visoke Trole?

Ali niso bili to naši 17i, ali niso bili to nad vse junaški alpinci, ali niso bili ti junaki naši očetje in sinovi, ki so prelili kri in dali življenje za osvoboditev domovine?

Ali se niso z veseljem odzvali bojemu klicu, ali niso ti postavni fantje z zanosom pohiteli pod bojni prapor našega ljubljenega presvetlega monarha?

Padali so mnogi na bojnih poljanah. A — ne žalostimo se, saj so padli za našo sveto stvar, za rešitev domovine. Njihove gomile bodo večne priče njihovega junaštva! Ne žalujmo, bodimo ponosni na našredne žrtve!

Da — ponosni! Saj je malokateri polk podal toliko hrabrosti, žrtve in jeklene hrabrosti na oltar domovine kot ravno naši Janezi in alpinci.

Saj je celo Njegovo Veličanstvo cesar Karel priznal železno junaštvo našega domačega 17. pešpolka in imenoval svojega sina Ottona imenitjem tega polka, naši streliči pa so tudi neštetokrat izkazali svoje junaštvo.

Zdaj smo zopet v zaledju — hvala Bogu! Ni se nam več batí kakega presenečenja od sovražnikove strani. Fronta se je oddaljila, premikalna vojska se je izpremenila zopet v postojanske boje daleč v sovražnikovi deželi.

S kakim neuterenim hrepnenjem pričakujejo naši očetje in sinovi vesti:

»Zdaj se lahko vrnete v svojo prejšnjo garnizijo v — Ljubljano!«

Ali bi bila ta želja povsem nemogoča? Ne! Čemu naj bi bili naši fantje še nadalje v tujini, čemu naj bi še nadalje prenašali šikane nemškega naroda, saj je doma do volj prostora in to tem lažje, ker je zdaj Kranjska izven vojnega ozemlja. Vsled najnovejših vojnih dogodkov so izpraznjene nekatere bolnišnice, vojašnic je tudi dovoli v Ljubljani.

Toliko se je že govorilo in delalo na to, da bi se vrnila naša dva polka, a do zdaj — brez uspeha, bali so se Italijanov. Zdaj je najlepša prilika! Koliko bi se lahko v narodno-gospodarskem oziru na Kranjskem odpomoglo! Pretežna večina fantov pri teh dveh polkilih je iz Kranjske. Kmetje bi se lahko vrnili v svojih prostih urah na svoja posetiva in nadzrovali gospodarstvo. Od svojega noveljstva bi dobili v to vrhu daljšo odščnost oziroma dopuste. Veliko bi koristilo to zlasti ob času setve in žive. Tudi pomanjkanju delavskih moči bi se s tem vsaj deloma odpomoglo.

Trgovcem, obrtnikom i. dr. pa bi bila dana ista prilika, trgovsko poslovanje, ozi-

le in velike luknje, da so ta božji hram večkrat obiskale granate. Zvonika ni več. Kar je bilo lesenega v cerkvi, je izginilo. Čudno, da so lesene okvire barvanih oken v svetišču pustili? Farovž s streho še stoji. Podov in pa stropu mu manjka. Cež tako krasen farovžki vrt je zgrajena lepa široka cesta, katero veže od Italijanov na novo zgrajeni most z desnim bregom Soče. Pred odhodom so ga pa zopet porušili. Hiše »v Gasi« so posute. Le Angelijeva hiša je za silo popravljena, da bi vajo zdaj v njej orožniki. Sodnisko poslopje je porušeno. Velika železna blagajna od davkarjev stoji še med razvalinami. Najbržje je bila pretežna za odpeljavo. Nakaj hiš je leljiv sestrelj, kar ga je bilo s plehom kritega. Oltarji so razbiti. Za glavnim oltarjem je bila kuhinja. Zvonika ni več. Farovž je posut. Le vzhodna stena še stoji. Druge stene so vse do tal porušene. Mežnarjeva hiša ima tudi gole stene. Orlisova, občinska in druge tam stojče hiše so vse na tleh. Gospodarji ne bodo poznali, kje so stali njihovi domovi. Polje on-kraj vasi je vse uničeno. Trt ni, od sadnih dreves stojijo štori, okleščeni od granat in pa šrapnelov. Hiše ob glavnih cesti, tako Šustarjeva, Jurjeva, Rafaelova, Čevljarijeva, vse te se stope, a tudi precej hudo razbiti. Rafaelova hiša so Italijani hoteli ravno popravili. Oder so že postavili okrog nje.

Vas Globno v razvalinah! Od cestarjeve nove hiše ni sledu, kie je stala. Stara v Zlobnem pod cesto pa je ostala skoraj cela. V njej je bila pisarna, kaker se vidi iz napisa na vratih. Drugih hiš pa ni. Lep vodnjak ob cesti s cementom so zgrajdili Italijani. Na Globnem polju je postavljen veliko razbiti barak, prav čednih, tako da imajo Globnici v njih vsaj za silo stanovanje prizeleno. Oder so že postavili okrog nje.

Vas Globno v razvalinah! Od cestarjeve nove hiše ni sledu, kie je stala. Stara v Zlobnem pod cesto pa je ostala skoraj cela. V njej je bila pisarna, kaker se vidi iz napisa na vratih. Drugih hiš pa ni. Lep vodnjak ob cesti s cementom so zgrajdili Italijani. Na Globnem polju je postavljen veliko razbiti barak, prav čednih, tako da imajo Globnici v njih vsaj za silo stanovanje prizeleno. Oder so že postavili okrog nje.

so imeli časa. Zgradili pa so Italijani most tudi pod Rafaelovo gostilno, in dva pri železniški postaji čez Sočo. Vsi ti mostovi so zdaj po-drti.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega prenočišča.

Vasi Zagora ni več. V Paljevo nismo šli. Temnilo se je že, in treba je bilo hiteti, da pride do kakega

roma obrt nadzorovati, da bi sčasoma ne propadla, kot se je zgodilo že v neštetih slučajih. Tako bi se blagostanje v zadovoljstvu vsega prebivalstva rešilo.

Poglejmo samo garnizije pri naših Nemcih. Ali nimajo skoro vsa nemška mesta svoje domače polke v krajih, kjer so bili v mirnih časih? Čemu naj bi ravno mi Slovenci ne smeli imeti svojih fantov doma, saj smemo z isto pravico to zahtevati kot drugi narodi?

Poslanci, zganite se, vplivajte in zahtevajte na merodajnem mestu, da se izpolni hrepeneњe naših sinov in našega prebivalstva! Vrinite nam naše fante, vrnite nam naša dva junaška železna polka v srce domovine v — belo Ljubljano!

Interpelacije naših poslancev.

Postopanje ministerialne in vojaške komisije na jugu.

Dr. Korošec in tovarisi so stavili na ministrskega predsednika naslednjo interpelacijo:

Nedavno sta bili poslani v jugoslovensko ozemlje dve komisiji: ena ministerialna in ena vojaška, z nalogo, da na licu mesta preiščeta razmere, ki so nastale ondi tekom vojne na škodo Jugoslovjanov.

Po došlih nam informacijah posamezni člani te komisije ne vrše svoje dolžnosti. Tako je bil n. pr. v Celovcu po podmaršalu Schenku zaslišan župnik, kateremu je podmaršal stavljal naslednja vprašanja: Ali sme duhovnik agitirati, ali sme v politiki agresivno nastopati itd. Ravno ta član komisije je hotel zaslišati tudi železniškega delavca Wiesera. Ker pa ni imel pri roki polnega naslova, se je to zaslišanje opustilo.

O članu ministerialne komisije Breitenbachu se poroča, da ne preiskuje toliko in ne izpravi, kakor s posameznimi polemizira. Zapisniki podajejo le slabo sliko tega, kar se izpoveduje in kar se je bilo tekom vojne zgodilo.

V Mariboru se je dovolilo, da so smeli biti navzoči tudi okrajni glavarji, ki so bili obdolženi nepravilnega postopanja, in to celo ob zaslišanju oseb, ki se morajo čutiti od okrajnega glavarja odvisne in katere je okrajni glavar sam preganjali!

Na Štajerskem mnogo oseb, ki so bile po nedolžnem zaprtle, kakor n. pr. državni poslanec Roškar, odvetnik dr. Franjo Rosina v Mariboru, sedem žrtv iz Selnice ob Dravi in drugi, niti zaslišali niso; drugim so vabila prepozno dospela, tako da komisije niti več niso našli na mestu, ko so se odzvali vabilu.

Vedno bolj se utrije prepričanje, da imata komisiji namen, da protipravna dejanja krivcev, ki so zaupanje v državo kot pravno državo med prebivalstvom popoloma izpodkopala, olepšajo, ter trpljenje in škodo žrtv opisajo kot neznatno.

Podpisani si zato dovoljujejo vprašanje:

Ali je Vaši ekscelenci znan način, po katerem postopata v jugoslovensko ozemlje odposiani preiskovalni komisiji; ali je Vaša ekscelencia pripravljena, da ti komisiji takoj odpokliče in njune posle izroči komisiji, ki naj jo izvoli parlament?

Pomanjkanje volne in zanemarjanje ovčjereje.

Interpelacija posl. dr. Lovro Pogačnika in tov. na Nj. ekscelenco poljedelskega ministra radi pomanjkanja volne in zanemarjanja ovčjereje.

Pomanjkanje volne postaja za prebivalstvo, zlasti za ubožne sloje katastrofalno. Obleka se draži z vsakim

di dale čniso prišli. Pretresljiv dogodek, kateri se je zgodil, ko so začeli 23. junija sv. Goro obstreličati, naj še omenim. Med Medano in Dobrovo so stali topovi 28 cm kalibra, namerjeni na Sv. Goro. Poveljalo je tej kanonadi major, plemenitaš in bogataš iz Rima, ki se je prostovoljno javil v vojno službo. Predno so začeli streliati, je povabil bližnje prebivalce, naj pridejo gledat, kako bodo danes italijanski kanoni svišči. Matere bože porušili. Ko so začeli streliati, se je vnela tam v bližini ležeča muničija, nekateri pravijo, da vsled odpadne iskre mimo vozečih avtomobilov, in odtrgalo je majorju glavo, ki je padla ravno pred njegovega adjutanta. Ta prizor je adjutantu tako pretresel, da je znored. — Veliko lepih cest in vodovodov so v Brdih napravili Italijani. Celo železnica vozi iz Kormina na Vrhovlje. Menda je bila projektirana do Plavi, pa naša ofenziva jim je prekrižala načrt.

Drugo jutro smo odšli skozi vas Kojsko v Podšabotin. Tu je ležalo še vse tako, kakor so Italijani pustili ob begu. Ob cesti in na cesti so stali veliki in mali topovi. Vse polno raznovrstnega streliva, zrakoplovi, oblike, perilo, čake in druge vojne priznave, vsega tega je bilo tu na kupe. Zdi se človeku, ko to vidi, da so polentari brez hlač in brez kap odšli v blaženo domovino.

Popoljan smo došli v Gorico. Mesto izgleda žalostno. Znaki hudih bojev se povsod poznajo. Ker vlak ne vozi še iz Gorice, smo drugo jutro skozi Šentpeterske razvaline odšli v Prvačino na viak.

Kar ste begunci pri begu odnesli, to imate, kar ste doma pustili ali poskrili, tega ne boste dobili več. Poručeni domovi, razkrito pole, uničeni vinogradi, očisti v dreve, to vas caka doma.

—n—

dnem, tako da ljudstvu, ko ponosi staro obleko in boljših časov, grozi prisilna nagota. Kake posledice za zdravje in delavno moč ljudstva, za obstoj in blagostanje države!

Vzroka sta dva: zanemarjanje ovčjereje in poslabšanje valute. Ker pa valuta pada vsak dan, tudi ko nastopi mir, ne bo pripuščala, da bi mogli uvažati volno in druge surovine v državo poceni in producirati oblačila po primernih cenah.

Ovčjereje je v državi nekdaj cvetela. Volne smo imeli v izobilju, jo celo izvažali. Drakonično varstvo lesa po gozdnem zakonu in napačna uvozna industrijska politika države pa sta ovco docela pregnale. Obilo planinske osobito kraške zemlje ostaja vsed tegega gospodarsko povsem neizrabljeno, dočim bi bila za ovčjereje kakor način pripravna. Ker nam ovca ne nudi samo volne, ampak tudi za ljudsko prehrano toli potrebnega mesa in mleka, zato je zadnji čas, da država prične pospeševati rejo ovac najintenzivnejše.

Vprašamo vsled tega:

Ali je Vaša ekscelencia voljna izdati takoj izvršilno naredbo k gozdnemu zakonu, ali predložiti državnemu zboru načrt zakona, s katerim se odpravijo vse nepotrebne prestroge odredbe proti reji ovac in pašnštva sploh?

Zlostavljenje moštva.

Poslane dr. Benkovič in tovarisi so interpelirali domobranskega ministra.

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da se v c. in kr. V. B. H. 3 Mg Komp., vojna pošta 391, moštvo na ta način zlostavlja, da se odšteje vojaku po 25 udarcev na zadnjo stran; to je tam popolnoma v načudi. Ker je moštvo narodno mešano, se kot izvršilni organ izbere vedno mož drugo narodnosti. Moštvo je nad to samovoljo ogorčeno, ker je vedno splošno znano, da so teke kazni strogo prepovedane.

Zato vprašamo:

Ali je Vaša ekscelencia pripravljena, da uvede natančno in strogo preiskavo, da to barbarično nepristojnost odpravi in krivce pokliče na odgovor?

»Intrige proti miru.«

Posl. Gostinčar in tov. so danes interpelirali notr. ministra v zadevi konfiskacije »Slovenčevega« članka v št. 284 z dne 12. dec. pod naslovom »Intrige proti miru.«

»Vojak in naša stvar.«

Posl. Gostinčar in tov. so danes interpelirali notr. ministra tudi v zadevi konfiskacije »Jugoslovana« št. 3 z dne 24. nov. pod naslovom »Vojak in naša stvar.«

Razne interpelacije.

Posl. Gostinčar je interpeliral vladu še radi rekvizicije krompirja na Kranjskem; radi dohabe sušanca za krojate in Šivilje. — Dr. Vrstošek je interpeliral trg. ministra radi prekrbe prebivalstva z usnjem in čevlit.

— Dr. Ravnihar radi konfinacije učitelja Ivana Sege v Radovljici. Dr. Ravnihar je interpeliral domobranskega ministra radi surovega ravnanja, prelepanja in ostudnega zmerjanja vojakov od strani računskega nadporočnika Otona Hubnerja pri 27. črnovoj. polku.

Darujte za dr. Krekov spomenik!

Hrvatski sabor.

Zagreb, dne 19. decembra.

Zatek današnje seje ob pol 12. uri. Predseduje dr. Medaković. Dnevní red: Tretje branje zakonskega načrta o novem volivnem redu. Zapisnikar prebere zakonski načrt. Nato se sprejme zakonski načrt v tretjem branju ter se predloži v najvišjo sankcijo. — Franjevko sploh ni v dvorani. — Predsednik predlaga, naj se sabor odzodi. Prihodnja seja se vrši 3. februarja 1918. Sprejeto. — Sekčni načelnik Rojc izjavlja, da bo odgovoril na različne interpelacije v prihodnjem zasedanjtu. — Nato zaključi predsednik ob 12. uri sejo in želi vsem poslancem srečne praznike.

Z bojišč.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 20. decembra. Uradno:

Ker se je dobro videlo, so s topovi na obeh straneh živahnost streliči.

Odbili smo sovražne napade na naše nove postojanke na Monte Pertica.

Cete generala pehoty Alfreda Kraussa so v bojih vzhodno Bretele do zdaj ujele ob 11. decembra 270 častnikov, med njimi 7 štabnih, in 8150 mož.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. decembra. Veliki glavni stan:

Zahodno bojišče.

Z minami so nekaj časa živahnost obstreličati mesto Dixmude. Med gozdom Houthulser in Lysom in južno od Scarpe so popoldne in zvečer s topovmi močnejšo streliči. Pri Lensu so se razvili besni boji z minami.

Na obeh straneh Arnesa in na višnah pri Moze jugozahodno od Combessa so streliči s topovi.

Macedonsko bojišče.

Pri Vardarju in med Vardarjem in Dojranskim jezerom so močnejšo streliči.

Italijansko bojišče.

Odbili smo več italijanski protinapadov na novoosvojene črte na Monte Pertica. Na pobočju Tomba in pri Piave na obeh straneh Mortello so se razvili živahnost topovski boji.

Med Brento in Piave smo od 11. decembra uteli 270 častnikov in 8150 mož. Italijansko uradno poročilo.

19. decembra. Sovražnik je včeraj ves dan nastopal; menjalo se je besno obstreličanje z močnimi napadi pehote od prelaza Caprill do Monte Pertica. Sovražnik je uspel edino na svojem levem krilu. V odsek Monte Asolone na desnem krilu so sovražni napori uspeli kljub odporu naših čet zahodno od Osteria del Lepre. Uspeli niso prehodi čez stari Piave med Gradesnicu in Cavazucherino; razvili so se tam luti boji, ki so se jih plavajoče mornarske baterije živahnost udeleževal. Ujeli smo nekaj sovražnikov.

Sarrailov odpoklic.

Amsterdam, 18. dec. (K. u.) Reuter je poročil iz Aten: Listi so poročali, da je bil Sarrail odpoklican in da mu bo sledil Giuliaumant. Sarrail je, kakor trdi časopisje, povisan. Dalje poročajo, da je nadomestil francoškega admirala, ki je poveljeval zvezniškemu brodovju na Egejskem morju. kontreadmiral Fatu.

Vesli iz Rusije.

Mirovna pogajanja.

Amsterdam, 20. dec. Iz Petrograda: Grof Czernin in državni tajnik pl. Kühlmann sta brzojavila Trockemu, da prideta jutri v Brest Litovsk in ga vabita, naj pride tudi on tja, da uvede splošna mirovna pogajanja.

Ukrajinci za mir.

Monakovo, 20. decembra. Ukrajinski generalni svet je sklenil, naj se prično takoj z osrednjimi velesilami pogajati o miru. Ukrajinska republika je poslala enega zastopnika na mirovna pogajanja.

Nemški vojni ujetniki se zbirajo v Petrogradu.

Rotterdam, 19. decembra. Iz Petrograda: Nemški vojni ujetniki se zbirajo v glavnem mestu, kjer so v ponedeljek zborovali, da čuvajo svoje koriste. Izvolili so lasten odsek. V Petrogradu že naročajo blago iz Nemčije.

Vrhovni gospodarski svet v Rusiji.

Petrograd, 18. decembra. (K. u.) Agentura: Danes dopoldne so izdali dekret o ustanovitvi vrhovnega gospodarskega sveta, ki uvede socialistični režim v Rusiji.

Borbe boljševikov s kozaki.

Amsterdam, 18. decembra. (K. u.) Reuter iz Petrograda: Državljanska vojska se širi ob Volgi proti severu od Astrahana do Lamave. Astrahan so zasedli boljševiki, a poroča se, da so bili kozaci včeraj le še 20 km od mesta oddaljeni. Boljševiki imajo veliko strojnih pušč, a skoraj nič topov; kozaki razpolagajo z lahkim topov. V Lariznu so kozake in boljševike premagali Illidorovi pristaši. Od Orenburga prodira voditelj kozakov Drotov proti Samari.

Petrograd, 18. decembra. (K. u.) Agentura: Položaj postaja ugoden kozakom. Vzhodno od Dona gospodari Kaljedin, ki dobiva ojačbe iz kavkaških pokrajjin.

Iz Ukrajine.

London, 19. decembra. (K. u.) Reuter: Ukrajinska rada je prebivalstvu z oklicem naznani, da tvori Ukrajina demokratično republiko, ki tvori del nove vseruske zvezne republike; sestavlja jo gubernije Kijev, Podolska, Volinija, Cernigov, Poltava, Harkov, Jekaterinoslav, Herzon, Tavrska (brez Krima), Kursk, Holm in Voronež. Kozaki so zasedli vzhodni del voroneške gubernije. Ukrajinske čete so zasedle arsenal, brzjavno-poštno urade v Odesi in gledališče v Odesi; boljševiki gospodarijo še pristanišč. Ukrajinci so

razožili čete boljševikov in jih pregnali iz kijevske gubernije in iz mesta Kontor.

Car še vedno v Tobolsku.

Petrograd, 18. decembra. (K. u.) Agentura: Tobolske oblasti so brzojavile gubernatorju v Petrogradu, da govorice o carjevem begu niso utemeljene. Bivši car in njegova rodbina sta še vedno v Tobolsku. List »Denje« je poročal, da izdajo ljudski komisari odlok, ki bo carju in njegovi rodbini dovolil, da sme zapustiti Rusijo in se nastaniti v inozemstvu. Palačo velikega kneza Nikolaja porabi revolucionarno vojaštvvo za sodišče, ki prične 28. t. m. poslovati. Pr

meški občinski odbor kaj častno ovekočeval spomin na slavnega boritelja za slovansko idejo, dr. Kreka, in postavil obenem sebi trajen in hvaležen spomenik.

+ C. kr. vladna pravičnost! S Koroškega se nam piše: Za c. kr. notarja v Pliberku, torej v čisto slovenskem okraju, je imenovan znani nemški nacijonalec J. Schwarzl, dosedanji notar v Dobrlivasi. Enega samega slovenskega notarja smo imeli zadnja leta v osebi blagopokojnega gospoda A. Svetina v Pliberku. Še to mesto je zdaj justični minister zasedel z zagrizenim Nemcem! Slovenske sodnike gojijo iz dežele, krajejo nam še druga mesta — a potem naj še klečeplazimo pred tako vlado? To imenovanje je zopet krušta klofuta nele koroškim Slovencem, marveč vsemu jugoslovanstvu. Taki dogodki nam govore dan na dan dovolj jasno, kako upravičena je politika Jugoslovenskega kluba, kako nujna je zahteva po lastni držnosti in koliko je dati na pravičnost in naklonjenost tuje nam vlade.

— Umrl je v samostanu usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini dne 15. dec. č. g. Albert Frank, vpojeni dekan iz Št. Lenarta v Labudski dolini. Pokojnik je bil rojen dne 1. marca 1843 v Löllingu, v duhovnika posvečen 14. julija 1872. Bil je eden nemških duhovnikov, ki je tudi Slovencem privoščil njih pravice in kakršnih med mlado generacijo ne najdeš več. N. v m. p.! — Nepričakovano nagle smrti je dne 16. t. m. v Celovcu umrl c. kr. notar dr. Franc pl. Martinec, star 67 let. S soprogo je šel na kolodvor. Ko je stopil na stopnice, ga je zadela kap in je mrtev obležal.

— Slovenski slepc v Gradcu nam pišejo: Vsi oslepili slovenski vojaki posljamo vsem našim dobrotnikom božične pozdrave in jim voščimo srečno in veselo novo leto. Gradec, 17. decembra 1917.

— Podaljšanje oproštive. Črnovojniki, ki so z določenim rokom oproščeni črnovojniške službe in hočejo prosi za podaljšanje oproštive, morajo prošnje vložiti praviloma 10 tednov pred potekom roka pri svoji politični oblasti. Kdor je oproščen s »končnim rokom«, nima upanja na podaljšanje oproštive in prošnje so brezuspešne, le v izrednih slučajih politične oblasti odošljajo take prošnje na kompetentno mesto.

— Omožene učiteljice. Pišejo nam: Omožene učiteljice si dovoljujejo vprašanje, v koliko se bo pri izplačevanju izredne draginjske podpore iz državnih sredstev oziralo na njih službenata leta. Pri izplačevanju vojno-draginjskih doklad iz deželnih sredstev za dobo od julija 1917 do konca leta 1917 so se omožene učiteljice popolnoma prezrele.

— Čemu je celovškemu županu gledišče. Celovški župan pl. Wetzlar je v zadnji seji obč. sveta izjavil, da mu sicer ni posebej za gledišče, »moje zdravje in moj duh pa je tako napet, da samo zato hodim v gledišče, ker hočem tam najti mestce, kjer morem mirno spati (!). Zagotovim Vas, da tam vsakokrat vsled utrujenosti zaspim. — Kaj je zdaj zabavnejše: ali župan ali gledišče deželnega stolnega mesta Celovec? — V isti seji so zvišali gledališke vstopnice. Mesto Celovec prispeva za gledišče letno 80.000 K in nosi še druge obveznosti.

»Koroško banko« je ustanovila nemškonacionalna gospoda z raznimi prispevki. Ustanovitev je pač precej pozna, ko se je po Celovcu in Beljaku razpaslo že dosti »nemških« bank z židovskim denarjem. Značilno je: Mesto Celovec je podpisalo 1 milijon 7. vojnega posojila, a niti en del ne, kakor je bilo predlagano, pri Koroški banki, marveč vse pri združenih nemških bankah celovških, od katerih je mesto zdaj povsem odvisno in jim mora plačevati mastne odstotke. Celovški podžupan Rach je bančni ravnatelj.

— Koroške novice. Združeni celovški pekovski mojstri imajo drv samo še za tri mesece in v mestnem zboru ugibajo, kaj početi potem! Nameravajo napraviti električno peč. — Znani nemškonacionalni kričač Kajžnik je v celovškem mestnem odboru zahteval, naj poslanec Dobernik doseže podržavljenje južne železnice, da francoska družba enkrat izgine. Zdaj gotovo pojde — Gostilničarki Ant. Pori v Guštanju so odnesli neznanu uzmoviči raznega blaga v vrednosti 2500 K. — Vojaška uprava je zasegla v Labudski dolini 18.000 hektolitrov sadnega mošta! — V Beljaku je vlak povozil 16 letnega Ogra K. Deržanič, ko je odmetaval s proge sneg. Strlo mu je glavo in je bil na mestu mrtev. — V Treibachu je vlak povozil, ko je čistila progo, železničarjevo ženo Goloč. Bila je takoj mrtva. — Pri Guštanju so našli v Meži črnovojnika Pirhala iz Galicije. Že dne 11. nov. je izginil od svojega vojaškega oddelka in v temi ponesrečil.

— Smrtna nesreča na železnici. Železniški višji konduktor Anton Salomon je v nedeljo zjutraj na mariborskem kolodvoru tako nesrečno padel na tiru, da ga je vlak povozil. Bil je na mestu mrtev.

— Ubila se je na Vrhu, občina Velika Loka na Dolenjskem dne 17. t. m. 2017. Amalija Bregar. Z očetom sta napravljala v gozdu drva. Podžagan drevje se je okrenilo na drugo stran. Deblo jo je pritisnilo ravno na glavo. Bila je na mestu mrtva.

— Povožen begunec. Šestdeset let stari goriški begunec Josip Skalic je na kolodvoru na Brezovici pri Ljubljani prišel pod vlak. Kolo mu je odrezalo levo roko.

— Tatvina na kolodvoru. Na Zaloškem kolodvoru sa te dni dva dečka kradla perilo iz železniškega voza. Ko ju je opazil orožnik, sta zbežala. Eden je vrgel od sebe tri ukradene srajce ter je ušel; drugi pa je padel in prišel v roke orožniku.

— Nev jugoslovanski list v Zagrebu. Dne 24. t. m. izide v Zagrebu nov list pod naslovom »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba«, ki bo izhajal dnevno. List bo zastopal program narodne enotnosti in narodnega ujedinjenja.

— Nadomestna volitev saborskega poslanca za volivni okraj Varaždin na Hrvatskem se vrši dne 2. januarja, ker je dosedanji poslanec Ljuba Babić Gjalski odložil mandat. Hrvatsko-srbska koalicija kandidira hrvatskega pisatelja dr. Živko Bertića.

— Spremembe v bosanski upravi.

— Bosanski sabor. »Hrvatska Rječ« poroča iz Sarajeva: Sekčni načelnik za notranje zadeve Foglar stopi v kratkem času v pokoj. Namesto njega pride Karrel baron Collas, sedaj dvorni svetnik v skupnem finančnem ministrstvu. Vest o predstoječem Collasovem imenovanju je zelo neugodno vplivala na vse politične kroge v Bosni. Nekdaj je igral vlogo navideznega prijatelja Srbov, a v letu 1914/15 je ravno on vodil vsa preganjanja bosanskih Srbov. Vse hrvatske stranke mu očitno nasprotujejo, edin osebni prijatelji mu je še ostal Šerif Arnavutović. — Stavni oddelek se tudi v kratkem izpopolni; najresnejša kandidata sta dvorni svetnik Wichterl in Bacsinski iz Zagreba. — Eventually se bodo te izpremembe izvršile šele tedaj, kadar bodo videli, če se bosanski sabor sestane. Voditelji strank stote na stališču, da se naj izključijo iz debate vse državopopravne politične debate in izjave v vsaki smeri, a sabor naj izvrši to, kar mu je v ustavi predpisano in kar je za sedaj za dejelo neobhodno potrebno. Stranske namernajo zahtevati, da smejo sedeti v vladni sami tisti ljudje, ki uživajo zaupanje saborške večine, ker se je doslej pokazalo, da je nemogoče delo z vladom, ki je strankam večine skozinskozi tuja.

— Cen krompirja vred za ljudsko prehrano spomladi ne namerava zvišati, kadar se je sedilo v kmetskih krogih.

— Klasifikiranje konj leta 1918. Po razglasu mesinega magistrata se vrši spomladi I. 1918. klasifikacija konj. H klasifikaciji pride konj, ki leta 1918. izpolnijo četrto leto in stareši konj, ki se storjeni po 1. januarju 1915, so po tem takem klasifikacije oproščeni, niso pa opravčeni naznanitve. Konje je do 27. decembra leta 1917 raznanti mestnemu vojaškemu uradu v Mestnem domu, kjer so na razpolago tudi naznani listi. Kdor ne naznani konj ali jih ne pribelje h klasifikaciji, se kaznuje z globo do 200 K ali pa z zaporom.

— Šteje vozil. Obenem z naznanimi konji je raznanti mestnemu vojašemu uradu tudi vozila. Tudi za to naznantev so naznani listi v omenjenem uradu na razpolago.

— Popisovanje sank (Rodeln). C. in kr. vojno ministrstvo je odredilo popisovanje sank (Rodeln). Kdor ima sanke, jih mora do 27. decembra 1917 naznani v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu.

— Deželna konferenca socialnodemokratične stranke v Trstu je bila dne 16. decembra 1917 ob povoljni udeležbi. O poročilu delovanja začasnega odbora se je razvila precej živahnega debata zaradi nove struje v stranki. Po eni strani je preciziral sodrug Tuma kot svoje stališče, da je temelj vsemu dejanju in nehanju stranke prvič proletarski revolucionarni razredni boj, drugič pač demokratizem ljudstva. Gleda jugoslovenskega problema je edino-le merodajna resolucija od decembra 1909, ki je širšega in načelnejšega stališča in vsebine, nego jugoslovenske deklaracije, kajti odklanjati moramo vsako stališče historičnega in dinastičnega prava. Socialnodemokratična stranka je jasno izrekla, da je njen cilj polno narodno edinstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov brez vsakega najmanjšega pridržka in v tem smislu mora tudi delovati. Kar se tiče gibanja in taktilke v stranki, pa je le želeti živahnega narodnega dela v kulturnem smislu in napredovanju z modernim gibanjem časa. Stališče takozvane struge »omladine« sta zavzela sodruga Ferfolja in Golouh, ki sta se izrekla brez vsakega pridržka za jugoslovensko de-

klaracijo in za radikalno smer gibanja za priboritev narodnih pravic, najbolj proletarskemu narodu Slovencev.

— Smrť slovenskega železničarja. V noči na 16. t. m. je smrtno ponesrečil na postaji Sava južne železnice Slovenec nadsprednik Anton Salomon. Ko je vlak potegnil, mu je izpodrsnilo in padel je s svojega voza ven na progo. Zavilo ga je pri tem tako nesrečno, da je prišel pod lastni voz, ki ga je razdvojil. Bil je takoj mrtev. Zapušča ženo z več nepreskrbljanimi otročiči.

— Iz ruskega ujetništva pošiljajo pozdrave: Desetniki Karel Krištof Šmarje, Matevž Kozjek, Fr. Tomazin, Ivan Pelko, Bogomir Mermolja, Ciril Kralj, Fran Teršan, Janez Debeljak, Anton Vidmar, Ivan Pištan. — Ujeti so bili 9. avgusta 1917 in se nahajajo v kijevski guberniji.

Ljubljanske novice.

— Nedostatki na ljubljanski pošti. Cenzura je zdaj pri nas v Ljubljani odpravljena; poštni promet je pa dokaj slab: pod vsako kritiko. Uradniki in vsi uslužbenci in uslužbenke delajo, kar morejo, a ker so ljudje in ne stroji, dela, ki se o praznikih pomnoži, ne morejo zmagati. To se zelo pozna; povsod služba le počasi napreduje. Gorenjske in dolenske osebne vlake so tako skrčili, da jih bolj ne morejo. Celo brzvlak južne železnice dela tako zamude, da so vozili vlaški mešanci točnejše, kakor vozijo zdaj brzovaki. Železničarsko-poštnemu škandalu naj poklicani činitelji napravijo konec, ker končno je značljivo, da na ljubljanski pošti niti znamki nimajo več dovolj. Razni direktorji in inšpektorji naj ne misijo le nase, marveč tudi na koristi splošnosti in naši osobe pomnože.

— Občinstvo in železnica. V sedanjem času železnica občinstvu ne more nuditi mnogo ugodnosti, vendar bi se dalo marsikaj bolje urediti v korist občinstva. Za dolenski vlak, ki je odpeljal včeraj v petek zjutraj z južnega kolodvora, je bilo v vrstah vse polno občinstva že v četrtek zvečer. Tako so ljudje čakali celo noč. Proti jutru se je odprla blagajna, pa ko je bilo oddanih nekaj kart, je blagajničarka blagajno zopet zaprla, češ, da ni več prostora. Ljudje so vpili in jokali. Naenkrat je bilo zopet naznjanjeno, da se vozni listki še dobre, a kljub temu marsikdo, ki je čakal celo noč, ni mogel v vlak. V mirnih časih je bilo mnogo ogroženja, ako je železnica priprala kak tovorni voz za občinstvo. Sedaj bi se marsikdo zadovoljil, ako bi postavila železnicu v take vozove nekaj klopi in tako poskrbela, da bi občinstvo moglo vsaj na ta način po nujnih opravkih. Tudi bi bilo prav, da bi občinstvo, ki se pelje na Gorenjsko, dobivalo vozne listke in stopalo v vlak samo na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški, občinstvo, ki se vozi na Dolensko, pa samo na dolenskem kolodvoru. Tako bi bil glavni kolodvor znatno razbremenjen. — Ta razdelitev bi bila sedaj v korist reda zelo priporočljiva.

— Gremižki trgovci naznana svojim članom, da so lahko trgovine zadnje dni pred Božičem do 7. ure zvečer odprte in se med tem časom lahko rabi elektrika in plin v predpisani množini.

— Umrli so v Ljubljani: Frančiška Šimnik, posestnica, 68 let. — Venčeslav Železnik, sin Šolskega služe, 19 mesecov. — Amalija Ribič, sodnega nadsvetnika vdova, 82 let. — Josip Taboure, nadporočnik. — Terezija Zalaznik, roj. Zemljak, občinska uboga, 60 let. — Janez Kepec, užitkar, 69 let. — Marija Jakič, krojačeva žena, 43 let. — Marija Trček, posestnikova hči, 26 let.

— Nakup erarične obleke. Zaznalo se je, da starinari in drugi kupujejo ponošeno vojaško obleko bodisi od moštva ali častnikov. Tako obleko bodo sedaj morali proti plačilu vsi oddajati pri vojaški oblasti in se tozadnevnih obrtnikov pred nakupom od sedaj naprej kar najresnejše svare. Za slučaj prestopka neposlušnosti imajo prizadeti pričakovati stroge sodnijske ali politične kazni. Gre pa tukaj za obleko, ki je njihova last, erarično je že itak preposedano kupovati.

— Božič brez drož. Drož ni mogoče nikjer dobiti, ne v Ljubljani in tudi ne v mestnem Gradcu. Značilno, da drož ravno pred prazniki ni.

— Prodaja premoga za X. okraj. Na izkaznico za X. okraj št. 5, 7 in 8 se dobi premog pri g. Ungerju v skladislu Kranjske stavbne držbe dne 22. decembra.

— Sladkor na izkaznici št. 46, 95 in 129 se dobi začasno v sledenih trgovinah: na št. 46 pri g. Elbertu, Zvezda, na št. 95 pri Leskovcu & Medenu, Jurčičev trg in na št. 129 pri g. Holzerju, Dunajska cesta.

— Meso na rumene izkaznice C št. 1401 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1401 do konca prejmejo goveje meso v soboto, dne 22. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od pol 2. do 2. ure št. 1401 do 1600, od 2. do pol 3. ure št. 1601 do 1800, od pol 3. do 3. ure

št. 1801 do 2000, od 3. do pol 4. ure št. 2001 do 2200, od pol 4. do 4. ure št. 2201 do 2400, od 4. do pol 5. ure št. 2401 do 2600, od pol 5. do 5. ure št. 2601 do konca. — 1 oseba dobi četrtek, kg. 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebi tri četrtek kg, 5 in 6 osebi 1 kg, 7 in 8 osebi 1 in četrtek kg, več osebi 1 in pol kg. Kilogram stane 2 K.

PRIMORSKE NOVICE.

Obzelj je smrtnonevarno bivši kaplan v Trstu pri Sv. Jakobu č. g. Julij Rutar. Priporoča se v molitev!

Podpornemu skladu goriških učiteljev v Ljubljani je naklonila ga Antonija Fučlan (pri Rebku na Vipavskem) izkupiček dveh steklenic v vrednosti 15 K. Prisrčna hvala!

Trst brez plina. V Trstu je vsled pomanjkanja plina mestna plinarna ustavila obrat.

Kostanjevica pri Kanalu. V vasi Kostanjevica pri Kanalu so skoraj vse hiše več ali manj poškodovane, a večji del ne od topništva ampak, ker so Italijani iz zidov les jemali. A upamo, da se bo z časom vse lepše sezidal. V času, ko so bili Italijani tu, se ni slabozivel. Njive krog vasi so vse razmetane, drevje posekano ter vse polno barak in vodovodov. Koliko zalog streliča, topov, obleke ter drugega vojnega orodja je tu, ni mogoče opisati. — Iz vasi smo doma Strgarjevi, na Vrtili, Srejsni, Boškeri, Kontonari, Blaževi in Žnidarjev Andrej. Iz drugih vasi se pri nas nahajajo: na Zbrdi, Skrasa, Dreščni, Obrili, Peter Kos iz Potravnega, Tone Štefinov iz Potravnega. — Cesta, ki pelje proti Kambreškem, se imenuje via Vittorio Emanuele. Cesta na Melinkih se imenuje via Regina Margherita. Vrt, ki so ga napravili pred Navžerjevo hišo, se je imenoval Giardino di Santa Barbara. V tej hiši je bila tele

stupky 23, pri Kromeriju — Moravsko, išče Franca Štekar iz Huma — Kojsko in Valentina Žbogar iz Banjic — oba pri vojakih. — Peter Šuligoj, Sch. R. 5, E. K. 2., Z. 3., Voitsberg, Štajersko, išče svojo ženo Marijo Šuliovij iz Gor. Tribuše 46.

Fogrešani. Anton Širca, vojni ujetnik pri. 5. polku, Samarkand, Azija Turkistan, poizveduje po družini Ivan Širca, doma iz Mavhinj pri Trstu. — Matija Medved, vojni ujetnik, Bijsk, Tomsko gubernija na Ruskem, išče brata Jožeta Medved, ki je obiskoval III. razred gimnazije v Gorici. — Valentin Mikliš, pri k. u. k. F. K. R. št. 207, 17/97. Feldkomp., vojna pošta št. 362, bi rad zvedel, kje se nahajajo sedaj njegovi starši Jožef in Katarina Mikluš, doma v Pevni 72. — Jakob Uršič, desetnik pri k. u. k. Bahnhof-kommando Thesen, p. Maribor, išče svojega 13 letnega sina Avguština Uršiča, doma iz Krede pri Kobaridu. Bil je ranjen z ročno granato v levo roko. Nekaj časa je bil v Kobaridu v bolniči, od tam so ga odpeljali neznano kam. — Svoje starše Antona Čuk-a, doma iz Pevne pri Gorici išče Anton Čuk, vojni ujetnik v kamnolomih Konstantinovka v Dabalzovo, Jekaterinoslav. — Ivan Makuc, štev. 185, vojni ujetnik, Jekaterinoslavsko gubernija, Jurjevski zavod, Stanje Alczevska v Rusiji, bi rad pozvezdal za svoje starše, doma iz Kronberga št. 48 pri Gorici. — Po družini Franc in Jožefa Škop, iz Primorskega, vas Volčjograd, poizveduje Rafael Škop, vojni ujetnik, Petrogradska gubernija, Wolosovo, Izvarsko, Lesničevje, Izvar, Rusija. — Kdor bi o pogrešanih osebah kaj vedel naj blagovoli poročati na zgoraj navedene naslove.

Gospodarske beležke.

Reorganizacija centrale za blagovni promet in opustitev informacijskih mest na Poljskem. Z dnem 23. decembrom 1917 se opuste v Krakovu, Lvovu, Radomu in Lublinu obstoječa informacijska mesta in se njih delokrog prenese na centralo za blagovni promet. Sedež centrale za blagovni promet v Krakovu se ob koncu t. l. preloži v Lublin; od 1. januarja 1918 naprej je vse prošnje za uvozno dovoljenje v okupirano ozemlje, oziroma za izvozno dovoljenje iz okupirane ozemlja nabolj na centralo za blagovni promet (Warenverkehrszentrale des k. u. k. MGG in Lublin, Nicala 8). Tu se bodo reševala vsa vprašanja tičoča se uvoza in izvoza. Informacije za zaledje dajejo ekspoziture centrale za blagovni promet in sicer na Dunaju I, Stubenring 8, Budimpešta, Dorothy utca 9, in Krakov, Dluga 1.

Preskrba pletiva za lastnike ovac. Vsled razpisa c. kr. trgovinskega ministra z dne 27. novembra 1917, štev. 38.358/IV. se naznanja, da se je posredilo cene za izdelovanje pletila, dolodenega za lastnike ovac, zdatno znižati, tako da bo znašala cena za a) lovno mrežo (Streichgarn) 10 (mesto 13 K 50 vin.), b) grčenano prejo (Kammgarn) 12 (mesto 16 K) za kilogram.

Oddaja otrokov in vračanje vreč. Kranjsko deželno mesto za krmilnam naznanja: V zadnjem času prihajajo pritožbe, da stranke ne dobre nakazani otrobov. Krivda pa ne leži na deželnem mestu za krmilna, ampak na tem, da ni mogoče blaga naprej poslati, deloma zaraditega ne, ker ni dobiti vagona, deloma pa zaraditega, ker manjka vreč. Deželno mesto za krmilna opozarja vse stranke ki so doobile otrobe, da pošljajo vreč nemudoma nazaj, ker jim sicer mlin ne pošlje nobenih otrobov. V tem pogledu je treba danes največje točnosti. Kakor hitro dobi prejemnik otrobe, je njegova dolžnost, da vreč takoj izprazni in jih nemudoma vrne.

Oddaja mešanih krmil. Pomanjanje krmil je danes povsod veliko. Naravno je, da se potrebni gospodarji zmeraj bolj in bolj oglašajo za mešana krmila. Čimdalje več je prosilec. Ravno tako naravno je pa tudi dejstvo, da jim je pri narečajočem pomanjanju krmil čimdalje težje ustreži. Prosilec čimdalje več, krije čimdalje manj. Neizogibno je, da se omeje potrebe in da se živila odda, ko jo ni mogoče hraniti. Nič ne pomaga. Naročniki pa naj vpoštevajo tozadveni položaj, v katerem se nahaja danes vsa preskrba in naj ne zahtevajo nemogočih stvari, ampak naj se zadovoljujejo s tem, kar se jim more dati.

Po sklepu listu.

Državni zbor.

Dunaj, 20. decembra.

Pošljanska zbornica je proračunskemu odseku podaljšala rok za poročanje o proračunu do 22. januarja.

Na vrsto pride razprava o poročilu državnoborskega odseka o vojnem davku.

Poročalec dr. Steinwender predlaga, naj se zbornica pridruži včerajsnjemu kompromisnemu predlogu in konstata, da je posljanska zbornica v glavnem nasproti gospodski zmagala.

Posl. dr. Renner govorji proti kompromisnemu predlogu in predlaga, naj se znova sprejme sklep posljanske zbornice.

Poslanec Lewicky in Modraček stavitva izmenjevalne predloge.

Posl. Kuranda se čudi, da socialisti nasprotujejo kompromisnemu predlogu, s katerim je posljanska zbornica vendar zmagala; ako se ne doseže kompromis, se utegne davčna predloga za dolgo odložiti.

Finančni minister dr. baron pl. Wimmer tudi izraža bojazen, da ako se ne sprejme kompromisni predlog, sploh ne pride do tega, da vojni dobički leta 1917. obdavčijo.

Posl. dr. Waber očita fin. ministru, da je nasproti gospodski zbornici premalo odločno nastopil ter se izreka proti kompromisnemu predlogu.

Posl. Miklas priporoča, da se predloga čim preje reši.

Posl. Hummer priporoča zbornici, naj ostane pri svojih prvotnih sklepih.

Posl. dr. Soukup izjavlja, da bodo češki soc. demokrati glasovali proti kompromisnemu predlogu.

Oglasil se je poročalec dr. Steinwender, nakar se vrši glasovanje. Sprejet je bil Rennerjev predlog s 130 proti 122 glasovom, s čimer je kompromisni predlog propadel. Za Rennerjev predlog so glasovali socialni demokrati. Čehi in Jugoslovani, razen tega pa tudi poljski socialisti demokrati in menški radikalci.

Nezgodno zavarovanje rudarjev.

O predlogi za nezgodno zavarovanje rudarjev je poročal poslanec Widholz ter bila predloga po kratki razpravi sprejeta.

Vojno stanje v Petrogradu.

Petrograd, 19. dec. (K. u.) V Petrogradu so razglasili vojno stanje.

Za carja v Rusiji bi radi gotovi krogi proglašili velikega kneza Mihaela.

Volitve v konstituanto.

Petrograd. V konstituanto je izvoljenih 365 članov: 105 boljševikov, 192 revolucionarnih socialistov, 2 menševika, 18 Ukrajincev in 11 kadetov.

Boj ukrajinske rade.

Amsterdam, 20. decembra. (Kor. ur.) Times poročajo iz Petrograda: Ukrainska rada razpolaga s četami. Sovjeti so brez moči. Po zadnjih poročilih so s posredovanjem krajevnih oblasti v Odesi sklenili premirje. Vsi ukrajinski mornarij so od černomorskega brodovja odpoklicani. Zavezniki so baje priznali ukrajinsko vlado. Rada je stopila v zvezo s kavkasko republiko.

Proti kadetom.

Stockholm, 20. decembra. Zapri so grofico Panin, Kerenskijevo državno podajnico, in voditelje kadetov Šingareva, Kočosina, Rodičeva, Winderja, Kuttlerja in kneza Dolgorukova.

Preganjanje socialistov v Franciji.

Bern, 20. decembra. Vojški poveljnik v Parizu je uvedel sodno postopanje proti načelniku pariškega delavskega sindikata.

Pasivna rezistanca na pošti.

Dunaj, 20. decembra. Uradnice poštno hraničnega urada so včeraj pričele s pasivno resistenco, ker niso ugodili njih prošnji za zboljšanje plače in zvišanje božične nagrade.

Vpklici v Italiji.

Lugano, 20. decembra. V Italiji so vnovič vpoklicali 800.000 mož, tako da je v celem 5 milijonov mož pod orožjem.

LISTNICA UREDNISTVA.

Danešnji brzovlak, ki bi moral priti v Ljubljano ob 6. uri 20 minut zjutraj, je prišel še opoldne. Zato današnje dunajske pošte nismo dobili. C. kr. korespondenčni urad nam tudi ni ničesar sporočil.

Opozorjam cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljalcev.

SIVALNIH STROJEV.

Prosim toraj, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglaši čim preje v trgovini J. O. PETELINCA, LJUBLJANA,

Sv. Petra nasip štev. 7.

Tovarniška zaloga sivalnih strojev. Istotam se kupita dve izložbeni omari.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. 3350

Trgovski barv A. ZANKL sinovi, Ljubljana, Resljeva cesta 1.

BENCIN - MOTOR

(10 konjskih sil), kompleten, in različni, skoraj novi

MIZARSKI STROJI

s pritiklinami, so za primerno ceno

naprodat.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev.

3331 (ako znamka!).

Proda se takoj 1 par močnih

VOLOV

za vožnjo

v valjčnem mlino

SENICA & ŠINKOVEC, KOLICEVO,

pošta Domžale. 3332

Kupim vsako množino novih in starih

svilenih odrezkov

po 20 K kg.

A. Landskroner,

Ljubljana, 3230

Sv. Jakoba nabrežje 39.

Kurjac

izprasan in več strojnega kovaštva, dobi takoj službo v strojilni tovarni

SAMSA & CO. v LJUBLJANI,

Metelkova ulica štev. 4. 3227

Delavci

dobe takoj stalno delo v strojilni tovarni

SAMSA & CO. v LJUBLJANI,

Metelkova ulica štev. 4. 3226

Njiva

v bližini Ljubljane, se proda

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo

»Slovenca« pod štev. 3346.

Kupim 3347

trocevno puško

novi ali pa tudi že rabljeno, eventuelno zamenjam za brownig-repetirko, zelo dobro, na 7 strelov za šibre.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 3341.

Zlato

je sedaj za božične praznike najprimernejše darilo! Oglejte si mojo bogato zalogu briljantnih prstanov, zapestnic, brož, uhanov, zlatih, srebrnih in nikljaščih ur najboljih znamk, in prepričan sem, da se Vam bode do-

padlo!

Popravila in naročila na nova dela izvršim točno in ceno.

ALOJZIJ FUCHS, zlator

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA STEV. 6.

Hranilnica v Mariboru

(NARODNI DOM)

obrestuje od 1. prosinca 1918

naprej do preklica

1. HRANILNE VLOGE brez odpovedi po 3 1/4 %,

2. HRANILNE VLOGE proti trimesečni odpovedi po 4%.

V Mariboru, 15. grudna 1917.

RAVNATELJSTVO.

Potri najgloblje žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena mati, oziroma hči, sestra, svakinja, teta, nečakinja, gospa

Ana Koželj

lastnica lekarne na Jesenicah

dne 20. grudna ob pol 1. uri ponoči, v starosti 36 let, nenadoma preminula.

Zemeljski ostanki nepozabne pokojnice se v soboto, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne polož k večnemu počitku v družinsko grobico na pokopališču na Jesenicah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Jesenicah.